

L'AUDITORI MUSEU DE LA MÚSICA

TEMPORADA 20/21

CICLE
LA MÚSICA DEL MUSEU
INSTRUMENTS ORIGINALS EN BONES MANS

29
MAIG / 2021
SALA DE TECLATS

**JUAN DE LA RUBIA
& JOSEP BORRÀS:
'LA MÒNICA'**

JUAN DE LA RUBIA & JOSEP BORRÀS: LA MÒNICA'

DISSABTE
29 MAIG / 12 h

En ocasió del 75è aniversari de la inauguració del Museu de la Música al Conservatori Municipal de Música del carrer Bruc, l'any 1946

Juan de la Rubia claviorgue i orgue
Josep Borràs baixons

Instruments:

Orgues: Claviorgue Hauslaib (ca. 1590) i orgue Pérez Molero (1719) del Museu de la Música.

Baixons: còpia de Laurent Verjat sobre quatre instruments hispànics Selma (tible, tenor) i Melchor Rodríguez (alto i baix). Ca. 1600

ANTONIO DE CABEZÓN
(1510-1566)

Diferències sobre las vacas

BARTOLOMÉ DE SELMA Y SALAVERDE
(ca. 1595-1638)

Canzon prima a doi

JUAN DE LA RUBIA
(1982)

Improvisació sobre ¿Con qué la lavaré?

ANTONIO DE CABEZÓN
Ancor che col partire

SEBASTIÁN DURÓN
(1660-1716)
Gaitilla

ANTONIO DE CABEZÓN
Pavana italiana

PHILIPP FRIEDRICH BÖDDECKER
(1615-1683)
Sonata sopra *La Monica*

JUAN DE LA RUBIA
Improvisació sobre *La Monica*

EUSTACHE DU CAURROY
(1549-1609)
Quatre fantasies sobre
Une jeune fillette

Durada aproximada 60 minuts,
sense pausa.

Agraïrem que apagueu els mòbils, desactiveu
les alarmes sonores i contingueu els estossecs.
Un mocador redueix notablement el soroll.

Comenta aquest concert amb
#musicadelmuseu

L'AUDITORI ÉS UN CONSORCI DE

COMENTARI

per Oriol Pérez i Treviño

La nostra és una època en què, massa sovint, s'ha confós originalitat amb novetat. Havien existit, però, unes èpoques en el passat en les quals una de les màximes del creador era la de voler formar part d'una tradició anterior que l'havia precedit. Era per això que, en nombroses ocasions, els instrumentistes cercaven en models anteriors els patrons amb què poder materialitzar la seva aportació. Com, encertadament, ha assenyalat el poeta i assagista Antoni Marí, aquests «nous autors» no eren conscients de la seva originalitat, sinó que se sabien deutors d'una tradició que els donava autoritat i credibilitat.

En aproximar-nos al meravellós programa que avui ens ofereixen Juan de la Rubia i Josep Borràs hem de tenir en compte aquesta idea inicial. I és que som convidats a escoltar les diverses propostes de músics –ja fossin organistes, violagambistes o baixonistes– de diferents èpoques i latituds geogràfiques als quals se'ls va proposar tractar i harmonitzar una cançó coneguda indistintament com *La monica* o *Une jeune fillette*. Documentada, segons algunes fonts, a mitjan segle XV, el cert és que la melodia ràpidament es va associar a un estat espiritual que va fascinar els homes i les dones del Renaixement: la malenconia. És la malenconia que expressa una jove que ingressa, en contra de la seva voluntat, en un monestir i es converteix en «la monica» (la monja).

Girolamo Frescobaldi (1583-1643) la va tractar com a *cantus firmus* per a l'elaboració d'una missa paròdia titulada *Missa sopra l'aria della monica*, però molts altres compositors també van tractar aquesta cançó, tal com podrem comprovar en les diferents obres de l'exquisit programa que ens han preparat dues de les personalitats, possiblement referencials, de la música antiga al nostre país.

De l'audició de totes elles, se'n desprèn la lògica idea que moltes de les obres poden i han de comprendre's com un gran palimpsest. És a dir, com un espai on coexisteixen dues escriptures musicals: una de visible (*scriptio superior*) –que es correspon amb la del compositor– i una altra d'invisible (*scriptio inferior*) –que pertany a la cançó esmentada. Des d'aquest punt de vista, tanmateix, podríem arribar a dir que compondre ha de ser comprès com la transformació d'una obra anterior i, també, com la superposició de dues obres en què cal fer invisible un *codex antiquior* (obra anterior) per tal de fer visible una obra nova (*codex recentior*). No ens endinsarem, ara i aquí, en la profunditat i riquesa d'aquesta temàtica que al segle XX va despertar l'interès d'importants filòsofs de l'òrbita francesa –com ara Maurice Blanchot, Georges Bataille, Michel Foucault i Jacques Derrida– en adonar-se que l'acte d'escriure (per extensió, “crear”) tenia una estreta relació amb la realitat de la mort, ja que aleshores el fet d'escriure s'entenia com el de fer *néixer* una nova obra, però també, d'alguna manera, el d'*assassinar* una obra ja preexistent.

JUAN DE LA RUBIA CLAVIORGUE I ORGUE

Organista titular de la Basílica de la Sagrada Família, ha actuat als principals escenaris d'Europa, així com a l'Amèrica llatina i Àsia, amb una excel·lent acollida del públic i la crítica. Els darrers anys, la seva activitat concertística ha estat incessant, actuant a més de vint països i a escenaris com l'Auditorio Nacional de Música de Madrid, Palau de la Música Catalana, Konzerthaus de Berlín, Gewandhaus de Leipzig, Elbphilharmonie d'Hamburg, les catedrals de Colònia i Westminster (Londres), St. Sulpice de París, i el teatre Mariinsky i la Philharmonia de Sant Petersburg, entre d'altres.

Ha col·laborat amb Philippe Jaroussky, amb qui va enregistrar el CD *Sacred Cantatas* (Erato, 2016), disc nominat a un Premi Grammy el 2018.

Després de començar els estudis musicals amb el seu pare i Ricardo Pitarch, es formà a València, Barcelona, Berlín, Tolosa i Roma, aconseguint fins a cinc Premis Extraordinaris en diferents especialitats. D'entre els seus mestres es troben Óscar Candendo, Wolfgang Seifen, Michel Bouvard i Montserrat Torrent, qui va suposar un gran suport durant la seva formació. Igualment ha rebut classes magistrals, entre d'altres, d'Olivier Latry i Ton Koopman.

Juan de la Rubia és professor a l'ESMUC (Escola Superior de Música de Catalunya) i membre de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi.

PEP BORRÀS BAIXONS

Fagotista i musicòleg, va néixer a Terrassa el 1958. Es va formar a Barcelona i Basilea i es va doctorar en Musicologia a la Universitat Autònoma de Barcelona.

És membre de nombrosos grups com l'Orquestra de Cambra Teatre Lliure (desapareguda l'any 2001), Hesperion XXI, Le Concert des Nations i l'Ensemble Zefiro. Ha col·laborat amb els principals directors de l'àmbit de la música antiga (N. Harnoncourt, Ph. Herrewegue, T. Pinnock...) en diversos concerts i enregistraments. L'any 1994 va guanyar el premi del MIDEM de Cannes al millor enregistrament de música barroca per *Concerts de Vivaldi per a fagot i orquestra*.

És professor a l'Escola Superior de Música de Catalunya on ha estat cap del departament de Música Antiga (2001-2007) i Director General (2008-2018). Actualment, és director del Conservatori de Badalona, centre amb el qual hi està vinculat des de 1984. El seu àmbit de recerca és el de l'organologia.

CLAVIORGUE LORENZ HAUSLAIB

Nuremberg (Alemanya), c. 1590. MDMB 821.

Consta d'un orgue positiu de 4 registres restaurat pel taller Gerhard Grenzing i d'una espineta reconstruïda per Joan Martí a partir de models conservats del constructor original. Els dos teclats estan acoblats i encabits en un moble quadrat amb forma d'escriptori i ricament ornamentat. Té dues manxes exteriors integrades en el sostre. Havia estat propietat del noble espanyol Baltasar de Zúñiga (1561-1622). És un magnífic exemplar d'un instrument molt habitual i valorat en els ambients cortesans i aristocràtics dels segles XVI i XVII, especialment a la península Ibèrica i també a Itàlia. Ingressa al Museu de la Música el 1963.

ORGUE MANUEL PÉREZ MOLERO

Segòvia, 1719. MDMB 581

El majestuós orgue de Manuel Pérez Molero és una de les peces més emblemàtiques del Museu de la Música. El va construir l'any 1719, a Segòvia, per al convent de les monges clarisses de Santa Maria de Jesús, a Àvila. Molero va construir els orgues de diverses esglésies i convents de Segòvia i Àvila, a més d'iniciar un il·lustre llinatge d'orgueners. L'orgue del Museu consta d'un únic teclat, amb quaranta-cinc tecles i tretze registres, i disposa de tres grans manxes exteriors que el manxaire ha d'accionar manualment. El taller de Gerhard Grenzing va restaurar-lo per a ús musical l'any 2004.

MUSEU DE LA MÚSICA ESPAI SEGUR

COVID-19 MESURES DE SEGURETAT

AMB L'OBJECTIU DE GARANTIR LA VOSTRA SEGURETAT EL MUSEU HA IMPLEMENTAT DIFERENTS MESURES SEGUINT LES RECOMANACIONS SANITÀRIES DEGUT A LA COVID-19:

- Accés a la sala 15 minuts abans de començar el concert.
- Distància de seguretat en les cues.
- Mascareta obligatòria en tot moment..
- Dispensadors de gel desinfectant als accessos.
- Aforament reduït al 50% i distància de seguretat entre els seients.
- Els concerts no tindran pauses.
- No es donaran programes de mà o fullets. Estaran disponibles al web.
- Ascensor limitat a una persona.
- S'han intensificat els serveis de neteja de l'edifici.
- Si teniu símptomes o heu estat en contacte directe amb un malalt quedeu-vos a casa i no assistiu al concert.

L'AUDITORI MUSEU DE LA MÚSICA

10 DE JUNY

IRENE REIG TRIO: JAZZ EN ESTAT PUR

L'AUDITORI BARCELONA
AUDITORI.CAT

L'AUDITORI BARCELONA
LEPANT 150, 08013 BARCELONA
93 247 93 00
INFO@AUDITORI.CAT

SEGUEIX-NOS

L'AUDITORI ÉS UN CONSORCI DE

